

مقدمه :

بسمه تعالی باتوجه به اهمیت سلامت روانی ومعنوی فضاها یعلمی ودانشگاهی به منظور پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاه وتامین حقوق تمامی دانشگاهیان ،پرهیز از برخوردهای سلیقه ای واستفاده ابزاری از کمیته های انضباطی دربرخورد با تخلفات دانشجویان ،شیوه نامه انضباطی دانشجویی بارویکرد اصلاحی نوین وبا استفاده از نظرات کارشناسی افراد صاحب نظر تهیه وتنظیم گردیده است از اینرو کمیته انضباطی دانشجویان ودر مجموع ریاست دانشگاه ،تنها مرجع دارای صلاحیت برای رسیدگی به تخلفات وشکایات دانشجویی وپاسخگویی به استعلام های استخدامی ادارات وسازمانها ونهادهای دولتی وغیر دولتی است .وصدور هرگونه حکمی برای دانشجویان خاطی از طرف اشخاص حقیقی وحقوقی دانشگاه غیر قانونی اعلام می گردد . این نهاد علاوه بر مسئولیت در رسیدگی به تخطی دانشجویان از منش دانشجویی و اخلاقی ،سعی دارد از هرگونه برخورد تحقیر آمیز حتی در مواردی که تخلف محرز گردیده است جلوگیری نماید .دانشگاه آزاد اسلامی باید دانشگاهی قانونمندار بوده وتخطی از قانون از سوی هیچ فردی پذیرفته نیست . امید است با توجه به اهداف عالی دانشگاه وبهره گیری از شیوه های صحیح وعالمانه ضمن کسب رضای خداوند متعال سطح رضایتمندی دانشجویان از خدمات ارائه شده دردانشگاه آزاد اسلامی به بالاترین حد ارتقاء یافته وکیفیت مطلوب حاصل گردد .

تاریخچه:

نظم به معنای آراستگی،هماهنگی،پیوستگی، ترتیب زمانی ،یاعددی یا مکانی ،میزان کردن ،قاعده وقانونوانضباط نیز در لغت ،به معنای استوار شدن،نگاه داشتن،رعایت قوانین ومقررات ونیز وفای به نظم لازمه بقاء ،ودستیابی به اهداف درهر سازمانی است ولذا قانون وقانون مداری شرط اول ایجاد نظم وانضباط در هر سازمانی است. بدین لحاظ بنا به شرایط ومأموریت هر سازمانی مجموعه قوانینی وضع می گردد که تمامی اعضای سازمان ملزم به رعایت واجرای آن هستند.همچنین ایجاد واستمرار انضباط در هر سازمانی بنحو مطلوب در گرو کار فرهنگی وایجاد فرهنگ سازمانی وشناسایی برررسی علمی ارتباط موثر بر انضباط است .دانشگاه ها نیز به عنوان یک سازمان برجسته در سطح جامعه که مأموریت رشد وتعالی فردی وتربیت صحیح دانشجویان ونخبگان کشور را به عهده دارد از این قاعده مستثنی نیستند

و مجموعه قوانین و ضوابطی در آن ساری و جاری است که کلیه دانشگاهیان اعم از مدیران، کارکنان، اساتید، و دانشجویان آن رارعايت واجرا می کنند به نحوی که می توان برای دانشجویان و دانشگاهیان هویت خاص و ممتاز را تشخیص داد. در رابطه با دانشجویان مجموعه قوانین و آئین نامه آموزشی، اداری و فرهنگی در دانشگاه پیش بینی گردیده که دانشجویان ملزم و موظف به اجرای آن هستند بدیهی است این قوانین در راستای ایجاد نظم و امنیت در دانشگاه فراهم کردن بستر مناسب برای آموزش، پژوهش و ارتقاء شخصیت معنوی و اخلاقی دانشجویان است. بدین منظور در کنار وضع قوانین و مقررات مربوطه مجموع قوانین نظارتی و کنترلی نیز وضع گردیده که در صورت تخطی از قوانین امکان شناسایی و اصلاح انحرافات از آنها فراهم گردد. این مجموعه قوانین تحت عنوان آئین نامه انضباطی دانشجویی در سال ۱۳۷۴ توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی تهیه و ابلاغ گردیده است و مقرر گردید به منظور اجرای این آئین نامه شیوه نامه انضباطی دانشجویی تدوین گردد. اولین آئین نامه انضباطی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی به استناد مصوبه سیصد و چهارمین جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۷۴/۹/۷ مبنی بر موافقت با امور انضباطی و گزینش دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی طبق مصوبات هیات امنای دانشگاه و تصمیم متخذه در جلسه مورخ ۷۵/۲/۱۹ هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی بررسی و مورد تأیید قرار گرفته است و در واحدهای دانشگاهی اجرا گردید این آئین نامه به مرور زمان با وجود آمدن موارد جدید عملاً جوابگوی نیاز مجریان نبود، لذا تغیی آئین نامه انضباطی در سال ۸۷ در دستور کار دبیرخانه کمیته انضباطی مرکزی قرار گرفت و پس از تهیه پیش نویس و اخذ نظرات اصلاحی نهایتاً آئین نامه پیشنهادی مورد تایید شورای دانشگاه قرار گرفت و همزمان با اولین همایش سراسری دبیران کمیته انضباطی دانشجویان در آذرماه سال ۱۳۸۷ به واحدهای دانشگاهی ابلاغ شد. پس از گذشت به هفت سال از تدوین آخرین نسخه آئین نامه انضباطی و با توجه به گسترش ابزار تخلف و سهولت دسترسی به آنها و مطرح شدن برخی سوالات توسط واحدهای دانشگاهی مقرر گردید جهت شفاف سازی و اصلاح آیین نامه انضباطی نسبت به بازنگری و تنظیم دقیق تر احکام انضباطی اقداماتی انجام پذیرد. لذا با اخذ نظرات معاونان دانشجویی و دبیران کمیته انضباطی واحدهای دانشگاهی و جمع بندی آنها و با همکاری اداره کل حقوقی دانشگاه نسبت به تدوین پیش نویس شیوه نامه انضباطی دانشجویی حاضر اقدام گردید و در نهایت در جلسه هم اندیشی مردادماه سال ۹۳ با حضور معاونین منتخب دانشجویی واحدهای سراسر کشور پیش نویس شیوه نامه مورد بررسی و بازنگری و در طی جلسات متعدد موضوعات و مفاد آن از جنبه های گوناگون از جمله ساختار مدیریتی جدید دانشگاه، مسائل حقوقی و لحاظ کردن نگرش فرهنگی و تقویت جنبه ارشادی و پیشگیرانه و..... مورد بررسی قرار گرفت و در هفتمین اجلاس هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی مورخ ۹۳/۱۲/۶ در هیات امنای دانشگاه مطرح و مقرر گردید در

کمیسیون دائمی هیات امنای مورد بررسی و تایید قرار گرفت. بدین ترتیب در طی جلسات ۱۲ و ۱۵ کمیسیون دائمی هیات امنای دانشگاه آزاد اسلامی مورخ ۱۳/۱۲/۹۳ و ۲/۲/۹۴ شیوه نامه تدوینی مطرح و ابعاد مختلف آن بررسی گردید. تاکید بر دیدگاه ارشادی و پیشگیرانه، ترکیب اعضای کمیته انضباطی متناسب با ساختار دانشگاه آزاد اسلامی و نظام مدیریتی و نظارتی در سطح واحد، استان و سازمان مرکزی و تفکیک جزئی تر تنبیهات و تشریح و رفع ابهام تخلفات به منظور اشاعه فرهنگ امر به معروف و نهی از منکر و ایجاد وحدت رویه در احکام صادره و جلوگیری از افراط و تفریط و برخورد سلیقه ای از جمله مواردی می باشد که در این شیوه نامه مورد توجه و بازنگری قرار گرفته است. امید آنکه این امر خدمتی باشد در جهت استواری نظم و انضباط و تحقق دانشگاه آزاد اسلامی.

ترکیب اعضای کمیته های بدوی:

۱- معاون دانشجویی فرهنگی واحد به عنوان رئیس کمیته بدوی

۲- مدیر کل امور فرهنگی واحد و یا مدیر فرهنگی به تناسب درجه واحد به عنوان عضو

۳- یک نفر اعضای هیات علمی گروه حقوق یا الهیات و معارف به عنوان عضو

۴- یک نفر عضو هیات علمی

۵- یک نفر دانشجوی واحد به پیشنهاد کانون های فرهنگی و اجتماعی دانشگاه

۶- دبیر کمیته انضباطی به پیشنهاد رئیس کمیته انضباطی و تایید رئیس واحد

ترکیب اعضای فوق الزامی بوده جلسات با حضور رئیس و دبیر کمیته انضباطی بدوی و حداقل دو عضو دیگر تشکیل می شود و احکام آن با

اکثریت آرا معتبر است

ماده ۵ تنبیهات

۱- معرفی به دفاتر مشاوره دانشجویی

۲- معرفی به دفاتر فرهنگی یا دفاتر نهاد مقام معظم رهبری جهت مشاوره

۳- شرکت در کارگاه های تخصصی یا فعالیتهای ورزشی

۴- انجام یک پروژه پژوهشی درمورد مشکل انضباطی وارائه گزارش آن در کمیته بدوی

۵- احضار و اخطار شفاهی

۶- تذکر کتبی بدون درج در پرونده دانشجوی

۷- اخطار کتبی بدون درج در پرونده دانشجوی

۸- تذکر کتبی و درج در پرونده

۹- توبیخ کتبی و درج در پرونده

۱۰- اخذ تعهد کتبی از دانشجوی مبنی بر عدم تکرار تخلف

۱۱- محرومیت از تسهیلات رفاهی دانشگاه و یا تغییر در آنها از قبیل وام، خوابگاه، وغیره از یک ماه تا طول مدت زمان باقیمانده از تحصیل

۱۲- دریافت خسارت از دانشجوی درموردی که تخلف منجر به ایجاد ضرر زیان شده باشد

۱۳- حذف درس مروط به تخلف آموزشی

۱۴- دادن نمره ۲۵٪ در دروس مروط به تقلب

۱۵- عدم اجازه دفاع از پایان نامه یا رساله

۱۶- ابطال پایان نامه یا رساله

۱۷- استرداد تمام وجوه تشویقی مالی

۱۸- لغو و ابطال کلیه امتیازات و مدارک مربوط به تخلفات علمی و پژوهشی

۱۹- منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات

۲۰- منع موقت از تحصیل به مدت یک نیمسال تحصیلی با احتساب سنوات

۲۱- منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات

۲۲- منع موقت از تحصیل به مدت دو نیمسال تحصیلی با احتساب در سنوات

۲۳- منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات

۲۴- منع موقت از تحصیل به مدت سه نیمسال تحصیلی با احتساب در سنوات

۲۵- منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال تحصیلی بدون احتساب در سنوات

۲۶- منع موقت از تحصیل به مدت چهار نیمسال تحصیلی با احتساب در سنوات

۲۷- تغییر محل تحصیل دانشجو (در صورت عدم لزوم همراه با تغییر رشته تحصیلی ضمن رعایت مقررات آموزشی و آزمون

۲۸- اخراج دانشجو از دانشگاه با حفظ حق شرکت مجدد در آزمون ورودی برای واحدهای دیگر

۲۹- اخراج و محرومیت از تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی از ۱ تا ۵ سال

۳۰- اخراج و محرومیت از تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی از ۱ تا ۵ سال و پیشنهاد و اعلام آن به وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت

، درمان و آموزش پزشکی جهت اخراج و محرومیت از تحصیل در کلیه دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی

نکته مهم:

تمرد دانشجو از اجرای احکام و دستوراتی که کمیته انضباطی صادر می کند، تخلف محسوب می شود و پس از رسیدگی در کمیته بدوی می تواند موجب ابطال مجدد تنبیه و یا کمک یا دودرجه تشدید بر اساس ترتیب تنبیهات مندرج در ماده ۵ شود.

ماده ۶ تخلفات

در این آیین نامه تخلف به اعمالی گفته می شود که در زمان تحصیل دانشجو انجام شده و مشمول یکی از موارد زیر باشد.

الف) جرایم عمومی و قضایی:

اعمالی که طبق قوانین کشور جرم تلقی می شوند، شامل ۱- تهدید یا ارباب سلب امنیت ۲- اخاذی یا تطمیع برای ارتکاب جرایم یا تخلفات

مندرج در این شیوه نامه ۳- توهین یا فحاشی یا هتک حرمت ۴- افتراء یا نشر اکاذیب ۵- ضرب و جرح ۶- جعل

۷- سرقت اموال غیر متعلق به دانشگاه و متعلق با دانشگاه و همچنین سرقت اوراق امتحانی ۸- ارتشاء و کلاهبرداری ۹- قتل

ب) تخلفات آموزشی و اداری:

۱- تخلف: نقض مقررات جلسه امتحان بدون ارتکاب فعل یا وجود قرائن دیگر که عامل معنوی در تقلب را محرز کند. و هر آنچه

که موجب افزایش دانسته های دانشجو نشود. که اهم مصادیق آن عبارتند از همراه داشتن کتاب، جزوه، برگه یادداشت، موبایل،

ام پی تری پلیرو..... .

۲- تقلب در امتحان: استفاده از هر آنچه که دانسته های دانشجو را در جلسه امتحان افزایش داده یا موجب تغییر نمره درس مربوطه شود و

مصادیق آن عبارتند از استفاده غیر مجاز از کتاب، جزوه، یادداشت، ماشین حساب، تلفن همراه، ام پی تری پلیرو..... .

۳- خارج نمودن پاسخنامه از جلسه امتحان

۴- فرستادن دیگری به جای خود به جلسه امتحان

۵- شرکت به جای دیگری در امتحان

۶- اخلال یا ایجاد وقفه یا ایجاد مزاحمت در اجرای برنامه های دانشگاه یا خوابگاه

۷- تقلب در امتحانات میان ترم به هر شکلی (از قبیل: استفاده از نت، نگاه کردن به برگه دیگری و جایگزینی) برای بار اول نمره صفر منظور

می گردد و بانمره پایان ترم جمع و به عنوان نمره نهائی ثبت گردد. در صورت تکرار تخلف طبق ماده ۵ قابل تشدید است و.

پ) تخلفات امنیتی:

۱- دادن اطلاعات خلاف واقع یا کتمان واقعیات از روی عمد نسبت به خود یا گروهک های محارب یا مفسد یا افراد وابسته به آنها

۲- عضویت در گروهک های محارب یا مفسد یا ملحد یا هواداری و انجام دادن هر عملی به نفع آنها

۳- عضویت یا هواداری از گروهکهای غیر قانونی منحل (گروه هایی که به موجب احکام قضایی فعالیت آنها ممنوع شده باشد)

۴- انجام اعمالی به نفع گروه های غیر قانونی

۵- فعالیت و تبلیغ به نفع گروهک ها و مکاتب الحادی غیر قانونی

۶- توهین به شعائر اسلامی یا ملی، ادیان رسمی کشور و یا ارتکاب اعمالی بر ضد نظام جمهوری اسلامی (مانند تظاهر به روزه خواری

، توهین به حجاب، فحاشی و استعمال الفاظ رکیک به طور شفاهی یا کتبی از طریق شعار نویسی، پخش اعلامیه و.....)

۷- ایجاد بلوا و آشوب در محیط دانشگاه یا خوابگاه

ت) تخلفات اخلاقی:

۱- استعمال مواد مخدر اعتیادآور - یا روان گردان یا شرب خمر یا قمار

۲- استفاده از فرآورده های صوتی و تصویری غیرمجاز - فیلم یا فرآورده های رایانه ای حاوی تصاویر مبتذل و مستهجن

۳- عدم رعایت پوشش اسلامی و استفاده از پوشش غیر متعارف یا آرایش مبتذل

۴- عدم رعایت شئون دانشجویی

۵- عدم رعایت موازین قطعی شرعی در ارتباط با نامحرم

۶- ایجاد مزاحمت به هر نحوی

۷- تشکیل یا شرکت در جلسات نامشروع

۸- شرکت در جلسات نامشروع

۹- انجام عمل منافی عفت

۱۰- استفاده از علائم و نشانه های مکاتب نو ظهور یا ترویج مکاتب نو ظهور (شیطان پرستی و.....)

نحوه اجرای احکام :

احکام صادره از کمیته های انضباطی توسط تمامی حوزه های دانشگاه لازم الاجرا است.

دانشجویانیکه جهت نیمسال اول سال تحصیلی آینده حکم محرومیت دریافت نموده اند در صورتی که درترم تابستان باگذراندن واحدهای درسی باقیمانده فارغ التحصیل خواهند شد، اجازه انتخاب واحد درترم تابستان داده نمی شود تا یک نیمسال محرومیت تحصیلی برای نیمسال اول سپری شود. لیکن در صورتیکه با گذراندن واحد درسی در دوره تابستان نیز فارغ التحصیل نمی شوند برای ثبت نام ترم تابستانی اخذ مجوز از کمیته انضباطی بدوی ضروری است.

چنانچه تخلف دانشجویی به نوعی به مدرک تحصیلی (مدرک پایه دانشگاهی یا غیر دانشگاهی ارائه شده به دانشگاه یا مدرک دانشگاهی اخذ شده از دانشگاه) وی مرتبط باشد و پس از فارغ التحصیلی و تسویه حساب با دانشگاه تخلف محرز گردید و زمان تخلف وی در دوره دانشجویی وی قبل از فارغ التحصیلی باشد، موضوع قابل طرح در کمیته انضباطی خواهد بود.

به تخلفات دانشجویان مهمان و انتقالی، کمیته انضباطی دانشجویی بدوی واحد دانشگاهی که تخلف در زمان تحصیل دانشجوی در آنجا صورت گرفته است رسیدگی خواهد کرد و چنانچه در موقع اجرای حکم، دانشجو در آن واحد نباشد کمیته انضباطی دانشجویی بدوی واحدی که محل تحصیل دانشجوی است مکلف به اجرای حکم صادره خواهد شد. چنانچه پس از اتمام مهمانی و بازگشت دانشجوی به واحد مبدا تخلفی از جانب دانشجو در واحد مقصد محرز گردید، کمیته انضباطی بدوی واحد دانشگاهی مبدا موظف به رسیدگی خواهد بود.

چگونگی برگزاری و نظارت در امتحانات :

حضور و نظارت نماینده کمیته انضباطی دانشجویی که از سوی معاون دانشجویی و فرهنگی انتخاب می شود در حوزه امتحانی الزامی است تا در صورت ارتکاب تخلف توسط دانشجو، ضمن بررسی و انجام تحقیقات اولیه نسبت به تهیه گزارش مورد نظر کمیته انضباطی اقدام لازم را به عمل آورد.

نظارت استاد مربوطه در حین برگزاری جلسات امتحانی الزامی است و در صورت مشاهده تخلف در امتحان، اعلام نظر وی در صورت جلسه تخلف ضروری است.

هنگام ارتکاب هرگونه تخلف توسط دانشجو، مراقب امتحان بدون ایجاد درگیری با دانشجوی متخلف و برهم زدن نظم جلسه، ضمن تذکر به وی، در صورتی که دانشجو از برگ یادداشت یا هرنوع وسیله دیگری استفاده می کند آن را اخذ و نماینده کمیته انضباطی را در جریان قرار دهد. بدیهی است دانشجوی متخلف به هیچ وجه نباید از ادامه حضور در جلسه امتحان و پاسخگویی به سئوالات محروم شود.

نحوه اعتراض دانشجو به آرای صادره و تخفیف یا تشدید احکام:

دانشجو پس از دریافت حکم کمیته انضباطی تا ده روز حق اعتراض به رای صادره را دارد

کمیته انضباطی تجدید نظر موظف است پس از تحقیقات لازم و ملاحظه آخرین دفاعیه دانشجو، حداکثر ظرف مدت سه هفته حکم تجدید نظر را صادر کند.

بنا به درخواست دانشجو و تشخیص کمیته بدوی، کمیته تجدید نظر می تواند در پایان تحصیل دانشجو نسبت به امحاء آثار تنبیه مندرج در بند ۹ ماده ۵ این شیوه نامه اقدام نماید در مورد تنبیهات بندهای ۱۰ به بعد در صورت درخواست دانشجو تنها کمیته انضباطی مرکزی می تواند نسبت به امحاء سوابق از پرونده دانشجو موافقت نماید.

در صورت احتمال تصحیح رفتار، تعهد کتبی دانشجو مبنی بر عدم تکرار تخلف، کمیته انضباطی دانشجویی (اعم از بدوی و تجدید نظر) حسب مورد بنا به تشخیص خود می تواند اجرای تمامی یا بخشی از حکم را پس از اخذ تعهد کتبی به صورت تعلیق در آورد (به جز بندهای ۱۲ تا ۱۸ ماده ۵) و در صورت تکرار هرنوع تخلف علاوه بر اعمال مجازات جدید حکم تعلیقی هم به اجرا در خواهد آمد. استفاده از این موضوع در طول تحصیل دانشجو فقط یکبار مجاز می باشد

ماسعی کردیم چکیده ایی از آئین نامه کمیته انضباطی را در اختیار دانشجویان عزیز قرار دهیم و آرزوی آن را داشته باشیم که با توجه به موازین وضع شده انشاء الله به حرمت خون شهیدان اسلام و برکت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران هیچ دانشجوی متخلفی نداشته باشیم و هیچ جلسه کمیته انضباطی تشکیل نگردد.

با تشکر و سپاس کمیته انضباطی بدوی واحد زاهدان